

[Aage Fogh.]

sig enten for hel Nedlægning eller Sammenlægning med andre Brug eller for at afgive Tillægsjord?

Jeg vil derfor spørge den højtærede Landbrugsminister, om der ikke skulde være Mulighed for under Forhandlingerne i det kommende Udvalg, som jeg forstaaer vi skal have, og hvori der ogsaa nok skal blive nogle Forhandlinger, at samarbejde hele denne Historie og faa lavet en Paragraf om Forkøbsret, som ikke først og fremmest hænger sig i Grundværdien, der jo er svingende — det har det ærede Medlem Hr. Victor Larsen Ret i — fra de forskellige Vurderinger, men som tager Hensyn til, om Ejendommen er egnet til det, vi skulde benytte den til, nemlig enten til at afgive Tillægsjord til et Landbrug, der er for lille, eller maaske til Nedlægning eller til Udstykning til selvstændige Brug. Jeg tror, at der derved vilde være en Mulighed for, at vi kunde naa forholdsvis langt, Jeg skal slet ikke lægge Skjul paa, at den Fremgangsmaade ved Overtagelsen ved Medvirken af Vurderingskommission, med Hensyn til hvilken vel Det radikale Venstre har Paterniteten, for min Skyld godt kan erstattes af noget andet. Jeg er ikke usympatisk stemt over for det Forslag, der var fremme i Fjor, hvorefter Prisen fastsættes paa den Maade, at Staten træder ind i Stedet for Køberen, naar der er aftalt en Handel. Jeg er altsaa i høj Grad villig til at forhandle om dette Problem.

Et Forlangende, der maa stilles, for at vi kan lave en Jordlov, og en forstandig Jordlov, er, at de virkelig store Jordreserver, der findes, altsaa de virkelig store Gaarde, ikke unddrages Udstykning i den kommende Tid. Vi kan ikke lave en Jordlov i Dag, der er saadan indrettet, at vi kun henvender os til Bøndergaardene for at skaffe den nødvendige Jord. Vi maa nødvendigvis have Herregaardene med. Derfor vil jeg ogsaa gerne sige til den højtærede Landbrugsminister, at jeg tror, det vilde være rigtigt, om vi kunde faa Lovforslaget om Opretholdelse af Landbrugsejendomme frem til Behandling her i det høje Ting, inden dette Lovforslag blev gjort færdigt, maaske saaledes, at vi kunde faa de to Forslag til Behandling samtidig i det samme Udvalg. Jeg tror nemlig, at der kan skabes en Korrespondance mellem de to Lovforslag, saa at vi kunde naa et forstandigt Resultat.

Angaaende Ekspropriation skal jeg ikke sige meget. Det ærede Medlem Hr. Victor Larsen har meldt, at han nedlægger Forbud, saa i hvert Fald paa denne Side af næste Valg

kan der ikke gives nogen Jordlov med Ekspropriationsbestemmelser, det ved vi, for det har det ærede Medlem givet os Attest for.

I Forbindelse med Spørgsmaalet om Ekspropriation maa jeg henvende en Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Larsen (Bjerre), der sagde, at De samvirkende danske Husmandsforeninger forlanger Ekspropriation. Jeg tænker, at det var en Fortalelse ... (Larsen [Bjerre]: Nej, det var det ikke!) ... Det ærede Medlem siger nej. Men, ærede Medlem, nu ligger Forholdene saadan, at da De samvirkende danske Husmandsforeningers sidste Grundlov blev skrevet, var det delvis mig, der førte Pennen, saa derfor ved jeg nogenlunde, hvad der staar, baade om det Spørgsmaal her, og hvad der videre staar udtrykt angaaende Jorden, og det er vedtaget praktisk talt enstemmigt paa vort Landsmøde. Der staar, at vi forlanger en lang Række Foranstaltninger taget op til Fremskaffelse af Jord: al Jord i offentligt Eje stillet til Raadighed, Forkøbsret til Ejendomme, der skal til Salg, og forskelligt andet, Forbud mod at eje mere end een Ejendom, tror jeg ogsaa der staar i Programmet, og det slutter med at sige, at hvis alle disse Ting ikke giver tilstrækkelig Jord til de to Formaal, som Husmandsforeningerne stiler imod, Jord til indklemte Husmænd og Jord til den Ungdom, der vil blive ved Landbruget, vil man overveje at gaa til Ekspropriation.

Saadan er det formet i Husmændenes Grundlov af 1945. Hvis Paragraffen skal gennemføres med Ekspropriation, kan Loven ikke træde i Virksomhed. Vil det da ikke være rimeligt, at vi prøvede at gennemføre en Lov, der navnlig gav en effektiv Forkøbsret, og lod den virke i Praksis og saa Resultatet? Jeg tror, den vil bære langt, saa kan vi siden tale om det andet, for det er rigtigt, som det ærede Medlem Hr. Erik Eriksen sagde, at en Jordlov gaar Befolkningen meget nær ind paa Livet, og derfor vil det være heldigt at faa en Jordlov, der tilfredsstiller dem, der skal købe, men tillige dem, der skal afgive Jord, og ikke vækker alt for megen Vrede mellem dem, saa der ikke bliver mere Ufred end nødvendigt. Det tror jeg er gavnligt. Man maa ogsaa tage Hensyn til, at en Jordlov skal administreres. Derfor slutter jeg med at sige til den højtærede Minister: Jeg vil hilse med Tilfredshed, om vi kunde lave en Jordlov, der kunde samle et stort Flertal i dette Ting, og som kunde finde Tilslutning hos det store Flertal af danske Landbrugere. Jeg haaber, at en saadan Jordlov vil kunne opfylde alle de